

บทที่ 4

ต้นทุนการผลิต

ในบทนี้จะแสดงแนวคิดและวิธีการหาโครงสร้างต้นทุนของสหกรณ์กรณีศึกษา เพื่อทราบโครงสร้างต้นทุน และวิเคราะห์ต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงเพื่อให้ทราบส่วนประกอบและแหล่งที่มาของต้นทุน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการปรับลดต้นทุน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้สหกรณ์อื่นๆ ได้หาโครงสร้างต้นทุนของการผลิตยางแผ่นรมควันของตนเอง

4.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน

ในการควบคุมต้นทุนเพื่อเพิ่มกำไรให้แก่งานนั้น จำเป็นต้องทราบถึงลักษณะโครงสร้างของต้นทุนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาควบคุมหรือลดต้นทุน โดยเฉพาะต้นทุนที่มีสัดส่วนสูง สำหรับการจำแนกลักษณะโครงสร้างของต้นทุนนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้งาน ซึ่งทฤษฎีและแนวคิดของต้นทุนที่นำมาใช้ในที่นี้คือ การจำแนกต้นทุนตามลักษณะการเกิดขึ้นของต้นทุน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ วัตถุดิบทางตรง (Direct Material Cost) ต้นทุนค่าแรงทางตรง (Direct Labor Cost) และต้นทุนโสหุ้ยการผลิต (Factory Overhead Cost)

4.1.1 วัตถุดิบทางตรง เป็นส่วนประกอบสำคัญของสินค้าที่ผลิต สามารถชี้ชัดหรือมองเห็นได้ชัดว่าเป็นส่วนสำคัญของสินค้า สามารถคำนวณปริมาณที่ใช้ในการผลิตได้ง่าย และปริมาณที่ใช้ผันแปรไปตามจำนวนที่ผลิต เช่น ผ้า เป็นวัตถุดิบทางตรงของการผลิต เสื้อผ้า เป็นวัตถุดิบทางตรงของการผลิตโต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น

4.1.2 ค่าแรงทางตรง เป็นเงินเดือนหรือค่าแรงที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการผลิตสินค้า เช่น ค่าแรงพนักงานตัดเย็บเป็นค่าแรงทางตรงในการผลิตเสื้อ ค่าแรงพนักงานคุมแท่นพิมพ์เป็นค่าแรงทางตรงในการผลิตหนังสือ เป็นต้น

4.1.3 ค่าโสหุ้ยการผลิต เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้การผลิตสำเร็จ ไม่สามารถชัดเจนเหมือนวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรง ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเกิดขึ้นเป็นจำนวนรวมยากต่อการคำนวณปริมาณหรือจำนวนเงินที่ใช้ในการผลิตแต่ละหน่วยได้ เช่น เงินเดือนพนักงานบัญชี ค่ากระแสไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างในโรงงาน ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์โรงงาน ฯลฯ

4.2 การจำแนกต้นทุนการผลิตของสหกรณ์กรณีศึกษา

ระบบบัญชีเดิมของโรงงานไม่มีการจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต จึงทำให้โรงงานไม่ทราบต้นทุนการผลิตที่แท้จริง ในงานวิจัยนี้จึงได้ทำการศึกษา วิเคราะห์จำแนกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิตขึ้น

โรงอบ/รมยางของสหกรณ์กองทุนสวนยาง มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมน้ำยางเพื่อผลิตยางแผ่นรมควันเป็นหลัก แต่บางครั้งก็รวบรวมเพื่อขายน้ำยางสดเนื่องจาก น้ำยางสดเกินกำลังการผลิตของห้องรม ราคาน้ำยางสดสูงกว่าหรือใกล้เคียงกับราคาของแผ่นรมควัน ซึ่งกรณีนี้จำเป็นต้องต้องทราบต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะส่งขายน้ำยางสดหรือผลิตยางแผ่นรมควัน การศึกษาโครงสร้างต้นทุนของสหกรณ์กองทุนสวนยางจึงจำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน และโครงสร้างต้นทุนการขายน้ำยางสด

4.2.1 การจำแนกค่าใช้จ่ายสำหรับการผลิตยางแผ่นรมควัน

จากการศึกษากระบวนการผลิต และตามกรอบแนวคิดเรื่องต้นทุน ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจะจำแนกต้นทุนการผลิต เป็น 3 ส่วน คือ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และ โสหุ้ยการผลิต โดยโครงสร้างต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน มีส่วนประกอบดังนี้

1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

- น้ำยางสด
- กรดฟอร์มิค จากการศึกษากระบวนการผลิตพบว่า การใช้กรดแปรผันตามปริมาณการผลิตยางแผ่นรมควันเท่านั้น เนื่องจากไม่มีการผลิตยางแผ่นอบแห้งหรือยางแผ่นดิบ และค่าใช้จ่ายในส่วนนี้สูงเป็นอันดับต้นๆ จึงไม่จัดเป็นวัสดุสิ้นเปลือง
- ไม้ฟืน จากการศึกษากระบวนการผลิตพบว่า ปริมาณการใช้ไม้ฟืนแปรผันตามปริมาณการผลิตยางแผ่นรมควัน

2) ค่าแรงทางตรง

- ค่าจ้างในการผลิตยางแผ่นรมควัน ซึ่งคิดตามปริมาณยางแผ่นรมควัน ในอัตราหมาจ่าย กิโลกรัมละ 1.30 บาท สำหรับยางฟองและยางคัตติงอัตรา กิโลกรัมละ 0.30 บาท
- ค่าขนส่งยางแผ่นไปขาย คิดในอัตรา กิโลกรัมละ 0.35 บาท

3) ค่าโสหุ้ยการผลิต

(1) วัสดุสิ้นเปลือง

- ค่าราวตากยาง
- ค่าวัสดุสิ้นเปลืองอื่น

(2) ค่าอุปกรณ์โรงงาน

- (3) ค่าขนส่งน้ำยางสด
- (4) ค่ากระแสไฟฟ้า
- (5) ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์
- (6) ค่าปรับปรุงโรงงาน
- (7) ค่าแรงงานยกน้ำยาง
- (8) ค่าแรงงานวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง
- (9) ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์
- (10) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร
  - ค่าเบี้ยประชุม
  - ค่าวัสดุสำนักงาน
  - ค่าตอบแทนคณะกรรมการ
  - ค่าโทรศัพท์
  - ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์
  - ค่าตอบแทนพนักงานการเงิน/บัญชี
 ฯลฯ

4.2.2 การจำแนกค่าใช้จ่ายสำหรับการขายน้ำยางสด

จากการศึกษากระบวนการผลิต และตามกรอบแนวคิดเรื่องต้นทุน ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจะจำแนกต้นทุนการผลิต เป็น 3 ส่วน คือ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และ วัสดุการผลิต โดยโครงสร้างต้นทุนการขายน้ำยางสด มีส่วนประกอบดังนี้

- 1) วัตถุดิบทางตรง
  - น้ำยางสด
- 2) ค่าแรงทางตรง
  - ค่าขนส่งน้ำยางสดไปขาย
- 3) ค่าวัสดุการผลิต
  - (1) ค่าขนส่งน้ำยางสดจากสวน
  - (2) ค่าแรงงานยกน้ำยาง
  - (3) ค่าแรงงานวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง
  - (4) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร
    - ค่าเบี้ยประชุม
    - ค่าวัสดุสำนักงาน

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ
- ค่าโทรศัพท์
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์
- ค่าตอบแทนพนักงานการเงิน/บัญชี

ฯลฯ

4.2.3 การปันส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นร่วมกัน

ค่าโซหุ่ยส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายร่วมกันของการผลิตยางแผ่นรมควัน และการขายน้ำยางสด ใช้การปันส่วนด้วยหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ดังนี้

4.2.3.1 ค่าใช้จ่ายที่สามารถชี้ชัดได้ ให้แยกเป็นค่าโซหุ่ยตามประเภทของกิจกรรม

4.2.3.2 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นร่วมกัน ไม่ว่าจะขายน้ำยางสดหรือผลิตยางแผ่นรมควัน ให้ปันส่วนตามน้ำหนักยางแห้งที่ได้โดยเฉลี่ย ได้แก่

ก. ค่าขนส่งน้ำยางสดจากสวน เป็นค่าใช้จ่ายร่วมกัน ปันส่วนตามปริมาณธุรกิจที่เกิดขึ้น หรือจำนวนกิโลกรัมยางแห้งที่ขายน้ำยางสด ต่อจำนวนกิโลกรัมที่ผลิตยางแผ่นรมควัน จากการศึกษาข้อมูลของสหกรณ์กรณีศึกษาในช่วง เดือน เมษายน 2547 – มีนาคม 2548 พบว่าปริมาณการส่งขายน้ำยางสดเป็น 9% ของปริมาณธุรกิจทั้งหมด

ข. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ใช้ปริมาณธุรกิจเป็นเกณฑ์ในการปันส่วน

ค. ค่าแรงพนักงานยกน้ำยาง ปันจากจำนวนวันทำงานที่ทำงาน มีการส่งน้ำยางสด 30% ของวันทำงานทั้งหมด หรือประมาณ 100 วัน จากวันทำงานทั้งปีประมาณ 300 วัน เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบของสหกรณ์กรณีศึกษามีไม่มากเกินไปกำลังการผลิตยางแผ่นรมควัน ในแต่ละวันจึงไม่มีการแบ่งวัตถุดิบเพื่อผลิตและส่งขายน้ำยางสด การขายน้ำยางสดเกิดจากสถานการณ์ เช่น น้ำยางน้อยเกินไป เนื่องจากฝนตก หรือราคาน้ำยางสดสูงขึ้น ใกล้เคียงหรือสูงกว่ายางแผ่นรมควัน เป็นต้น ต่างกับสหกรณ์ที่มีวัตถุดิบมากเกินไปกำลังผลิต จึงจำเป็นต้องส่งส่วนที่เกินขายเป็นน้ำยางสด เกณฑ์การปันส่วนจะแตกต่างกันออกไป

ง. ค่าแรงพนักงานวัดเปอร์เซ็นต์ ปันส่วนจากจำนวนวันทำงาน

4.3 วิธีการเก็บข้อมูลต้นทุน

จากการศึกษากระบวนการผลิตของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ทำให้การรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทแม่นยำขึ้น ทั้งนี้เพราะวิธีการคิดบัญชีทั่วไป กับบัญชีต้นทุนการผลิต มีลักษณะแตกต่างกัน กล่าวคือ การบัญชีทั่วไปของฝ่ายบัญชีเป็นบันทึกข้อมูลตามใบเสร็จ ซึ่งหลาย ๆ กรณีวันเวลาที่บันทึกไม่ตรงกับที่ใช่จริง ขณะที่ข้อมูลต้นทุนตามบัญชีต้นทุนการผลิต การใช้ต้อง

บันทึกตรงตามเวลาที่ใช้จริง ตัวอย่างเช่น ค่าไม้พิน เมื่อผู้ขายไม้พิน (Supplier) มาส่งไม้พินที่โรงงานก็จะมีใบเรียกเก็บเงิน ส่วนใหญ่จะมาส่งครั้งละหลายเที่ยว เพราะการโค่นไม้ยางแต่ละครั้งจะได้ไม้พินจำนวนมาก แต่การใช้จริงในแต่ละเดือนจะไม่เท่ากับที่จ่ายตามใบเรียกเก็บเงิน

เมื่อเข้าใจลักษณะการเกิดของค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทแล้ว จึงกำหนดวิธีการเก็บข้อมูลแยกตามองค์ประกอบต้นทุนการผลิตดังนี้

4.3.1. ข้อมูลการใช้วัตถุดิบทางตรง

4.3.1.1 น้ำยางสด

เมื่อสหกรณ์มีทั้งการขายน้ำยางสดและผลิตยางแผ่นรมควัน จะไม่สามารถหาปริมาณเนื้องยางแห้งที่แน่นอน ระหว่างการส่งขายน้ำยางสด และการผลิตยางแผ่นรมควัน เนื่องจากความไม่แน่นอนของวัดปริมาณเนื้องยางแห้งของผู้ซื้อน้ำยางสด กับการวัดปริมาณยางแห้งของสหกรณ์ จึงถือว่าปริมาณเนื้องยางแห้งที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแผ่นรมควัน คือปริมาณเนื้องยางแห้งที่เหลือจากการส่งขายน้ำยางสด

หรือกรณีที่มีปริมาณน้ำยางสดเกินกำลังการผลิตของโรงงาน สหกรณ์จะชั่งน้ำยางจากแต่ละสมาชิกเพื่อจ่ายเงิน ส่วนเกินจะส่งขายน้ำยางสดและทราบน้ำหนักและเปอร์เซ็นต์ยางที่ขายจากผู้รับซื้อในวันถัดไป น้ำหนักวัตถุดิบที่เหลือป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตไม่มีการชั่งน้ำหนัก สามารถคำนวณได้จากสมการ 4.1

$$\text{ยางที่นำเข้าผลิต} = \text{ยางทั้งหมดที่สหกรณ์ซื้อ} - \text{ยางที่ส่งขายน้ำยางสด} \quad (4.1)$$

เนื่องจากปริมาณน้ำยางสดที่มาส่งที่สหกรณ์กรณีศึกษา ไม่มากกว่ากำลังการผลิตของโรงงาน ไม่มีการแบ่งน้ำยางสดไปขาย จึงสามารถทราบน้ำหนักที่นำเข้าผลิตโดยตรงสำหรับกรณีที่น้ำยางมีน้อย เช่น วันฝนตก ก็จะส่งขายเป็นน้ำยางสดทั้งหมด

4.3.1.2 กรดฟอร์มิก การใช้แต่ละครั้งจะไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของน้ำยาง และปริมาณแอมโมเนียที่ผสมมาในน้ำยาง การบันทึกปริมาณการใช้กรดจึงใช้หลักการของสินค้าคงคลัง คือ

$$\text{ปริมาณที่ใช้} = \text{ปริมาณคงเหลือต้นงวด} - \text{ปริมาณคงเหลือปลายงวด} \quad (4.2)$$

4.3.1.3 ไม้พิน ในการทดลอง ทำการชั่งน้ำหนักไม้พินที่ใช้จริงในการรมควันยางแต่ละห้อง จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้

4.3.2 ข้อมูลค่าแรงทางตรง

ข้อมูลส่วนนี้เก็บจากใบเสร็จรับเงินที่สหกรณ์ออกให้แก่ผู้รับซื้อ เมื่อสหกรณ์ขายยางแผ่นรมควัน ยางฟอง หรือยางคัตตึง ก็จะนำน้ำหนักยางแต่ละประเภทตามใบเสร็จมาคำนวณค่าแรงคนงานในอัตรากิโกรัมละ 1.30 บาท และ 0.30 บาท ดังที่ได้กล่าวมา

นอกจากนี้ยังคิดค่าขนส่งยางแผ่นไปขายในอัตรากิโกรัมละ 0.40 บาท ด้วย

4.3.3 ข้อมูลสหุ้ยการผลิต

เนื่องจากข้อมูลสหุ้ยการผลิต มีวิธีการเก็บข้อมูลบางรายการเหมือนกัน บางรายการต่างกัน การวิเคราะห์วิธีการเก็บข้อมูลจึงมีรายละเอียดต่างกัน ดังนี้

4.3.3.1 วัสดุสิ้นเปลือง ในที่นี้คือ ราวตากยาง จำเป็นต้องสั่งซื้อล่วงหน้าเพื่อเก็บไว้ทดแทนอันที่ชำรุดเสียหาย สามารถเก็บไว้ได้นาน จึงเก็บข้อมูลปีละครั้ง แล้วจึงนำมาเฉลี่ยตามช่วงเวลา

4.3.3.2 ค่าอุปกรณ์โรงงาน ซื้อปีละไม่กี่ครั้งจึงนำข้อมูลทั้งปีมาเฉลี่ยตามระยะเวลา

4.3.3.3 ค่าขนส่งน้ำยางสด

ก. ค่าขนส่งน้ำยางสดไปขาย คิดค่าขนส่งเที่ยวละ 200 บาท

ข. ค่าขนส่งน้ำยางสดจากสวน คิดเป็น 2 ส่วน

- คิดเป็นเที่ยว เที่ยวละ 100 บาท

- คิดตามน้ำหนัก กิโกรัมละ 0.50 บาท

4.3.3.4 ค่ากระแสไฟฟ้า เก็บข้อมูลจากใบเรียกเก็บเงินของการไฟฟ้า โดยบันทึกจากวันที่ที่เรียกเก็บ ไม่ใช่จากวันที่จ่ายเงิน

4.3.3.5 ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซ่อมแซมทันทีเมื่อเกิดการเสียหายเพื่อดำเนินการผลิตให้ต่อเนื่อง และต้องจ่ายค่าซ่อมแซมทันที ข้อมูลส่วนนี้จึงเก็บจากฝ่ายบัญชีในแต่ละเดือนได้

4.3.3.6 ค่าปรับปรุงโรงงาน ทำปีละครั้งที่หยุดชื้อน้ำยางในช่วงยางผลัดใบ จึงเก็บข้อมูลจากฝ่ายบัญชีมาเฉลี่ยตามช่วงเวลา

4.3.3.7 ค่าแรงพนักงานยกน้ำยาง วันละ 2 คน คนละ 130 บาทต่อวัน

4.3.3.8 ค่าแรงพนักงานวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง วันละ 160 บาท

4.3.3.9 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ คิดเป็นค่าคงที่ตามระยะเวลา จึงเก็บข้อมูลจากฝ่ายบัญชีได้

4.3.3.10 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร เก็บข้อมูลจากฝ่ายบัญชีมาเฉลี่ยเป็นระยะเวลา

4.4 โครงสร้างต้นทุนของการผลิตยางแผ่นรมควัน

จากการจำแนกค่าใช้จ่ายของสหกรณ์บ้านหน้าคอก และวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถหาโครงสร้างต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน ได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 โครงสร้างต้นทุนของยางแผ่นรมควันของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก จำกัด

รายการ	บาท	เปอร์เซ็นต์
1. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต		
1.1 น้ำยางสด	12,002,553	89.43
1.2 กรดฟอร์มิก	104,351	0.78
1.3 ไม้ฟืน	291,700	2.17
รวมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	12,398,604	92.38
2. ค่าแรงทางตรง		
2.1 ค่าแรงผลิตยางแผ่นรมควัน	394,961	2.94
2.2 ค่าขนส่งยางแผ่นไปขาย	147,395	1.10
รวมค่าแรงทางตรง	542,356	4.04
3. ค่าใช้จ่ายการผลิต		
3.1 วัสดุสิ้นเปลือง	8,501	0.06
3.2 ค่าอุปกรณ์โรงงาน	7,939	0.06
3.3 ค่าขนส่งน้ำยางสดจากสวน	65,343	0.49
3.4 ค่ากระแสไฟฟ้า	19,027	0.14
3.5 ค่าปรับปรุงโรงงาน	76,156	0.57
3.6 ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์	34,804	0.26
3.7 ค่าแรงยกน้ำยาง	60,060	0.45
3.8 ค่าแรงวัดเปอร์เซ็นต์	36,960	0.28
3.9 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์	9,916	0.07
3.10 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		
- ค่าเบี้ยประชุม	12,649	0.09
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	12,940	0.10
- ค่าโทรศัพท์	7,644	0.06
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	12,534	0.09
- ค่าตอบแทนพนักงานการเงิน/บัญชี	71,708	0.53
- ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	10,920	0.08
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	33,230	0.25
รวมค่าใ้ส่ห้การผลิต	480,331	3.58
รวมต้นทุนการผลิต	13,421,291	100

หมายเหตุ ข้อมูลในช่วงเดือน เมษายน 2547 – มีนาคม 2548 ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 43.81 บาท ราคาไม้ฟืนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.80 บาท

4.5 โครงสร้างต้นทุนของการขายน้ำยางสด

จากการจำแนกค่าใช้จ่าย และวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถหาโครงสร้างต้นทุนการขายน้ำยางสดได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 โครงสร้างต้นทุนของการขายน้ำยางสด

รายการ	บาท	เปอร์เซ็นต์
1. วัตถุดิบทางตรง		
น้ำยางสด	1,244,690	94.63
รวมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	1,244,690	94.63
2. ค่าแรงทางตรง		
ค่าขนส่งน้ำยางสดไปขาย	6,600	0.50
รวมค่าแรงทางตรง	6,600	0.50
3. ค่าโสหุ้ยการผลิต		
3.1 ค่าขนส่งน้ำยางสดจากสวน	6,462	0.49
3.2 ค่าแรงพนักงานขนน้ำยาง	25,740	1.96
3.3 ค่าแรงพนักงานวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง	15,840	1.20
3.4 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		
- ค่าเบี้ยประชุม	1,251	0.10
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	1,280	0.10
- ค่าโทรศัพท์	756	0.06
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	1,240	0.09
- ค่าตอบแทนพนักงานการเงิน/บัญชี	7,092	0.54
- ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	1,080	0.08
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	3,286	0.25
รวมค่าโสหุ้ยการผลิต	64,027	4.87
รวมต้นทุนการผลิต	1,315,317	100

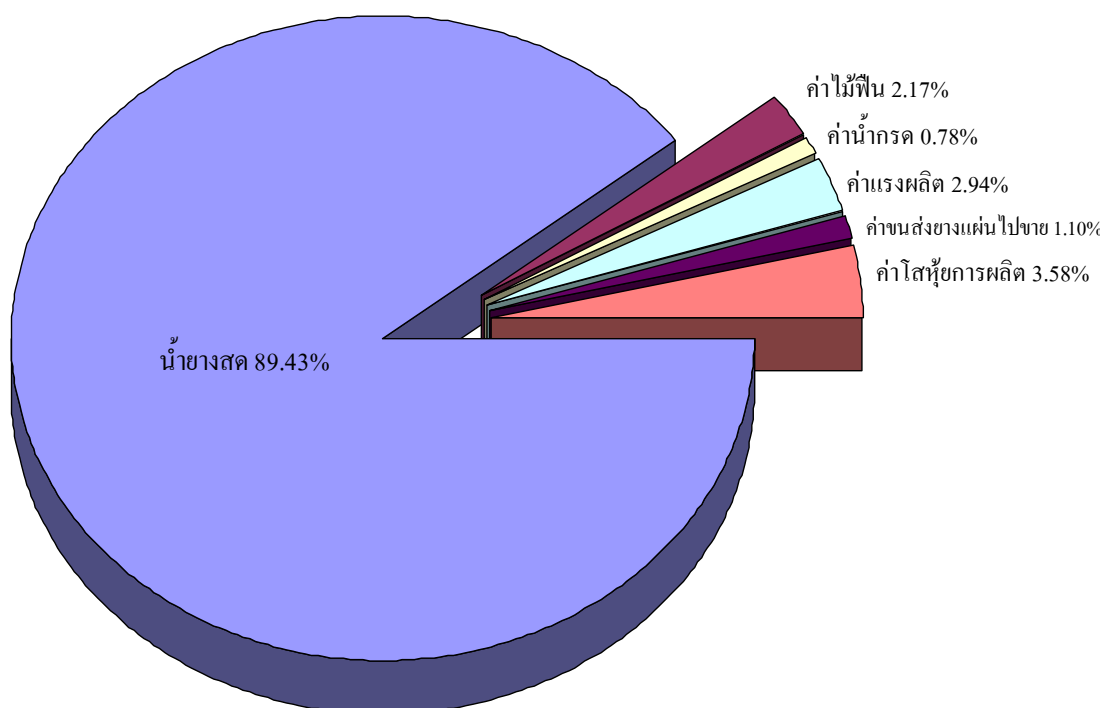
หมายเหตุ ข้อมูลในช่วง เมษายน 2547 – มีนาคม 2548 ราคาน้ำยางสดเฉลี่ยกิโลกรัมละ 40.60 บาท

4.6 แหล่งที่มาของต้นทุนที่มีสัดส่วนสูง

การวิเคราะห์แหล่งที่มาของต้นทุนที่มีสัดส่วนสูง จะทำเฉพาะในส่วนของต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน เนื่องจากการผลิตยางแผ่นรมควันเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

จากโครงสร้างต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควัน (ตารางที่ 6) นำมาวิเคราะห์แหล่งที่มาของต้นทุนที่มีสัดส่วนสูง พบว่าต้นทุนวัตถุดิบจะมีสัดส่วนสูงที่สุด ค่าแรงทางตรง (รวมค่าขนส่งยางแผ่นไปขาย) เป็นอันดับสอง และค่าโสหุ้ยเป็นอันดับสาม ดังภาพที่ 30

ภาพที่ 30 สัดส่วนของต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันของสหกรณ์บ้านหน้าคอก เม.ย.47 – มี.ค. 48

4.6.1 น้ำยางสด

วัตถุดิบหลักของยางแผ่นรมควัน ซึ่งราคาเป็นไปตามกลไกของตลาด เป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้แต่กระทบโดยตรงต่อต้นทุน กล่าวคือสหกรณ์ต้องตั้งราคาซื้อตามตลาด ไม่สามารถตั้งราคาซื้อให้ต่ำกว่าได้ เนื่องจากจะทำให้กระทบต่อรายได้ของสมาชิก หรือสมาชิกไปส่งขายน้ำยางที่อื่นแทน

สำหรับการซื้อน้ำยางจากพ่อค้าเอกชน จำเป็นต้องซื้อในราคาสูงเท่ากับที่พ่อค้าขายให้กับโรงงาน ซึ่งสูงกว่าที่สหกรณ์ซื้อจากสมาชิกประมาณกิโลกรัมละ 1.00-1.50 บาท ด้วยเหตุผลเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตให้ถึงจุดคุ้มทุนดังที่ได้กล่าวไปแล้ว

น้ำยางที่ซื้อจากพ่อค้าเอกชนมีการเติมแอมโมเนียในปริมาณมาก มีผลต่อการจับตัวขณะทำเป็นยางแผ่น และต้องใช้ปริมาณกรดเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นทุนค่าน้ำกรดเพิ่มขึ้น

4.6.2 ค่าแรง

แหล่งที่มาที่สำคัญของค่าแรง คือ แรงงานพนักงานผลิตยางแผ่นรมควัน เป็นค่าคงที่ที่ได้ตกลงกันระหว่างสหกรณ์กับคนงานซึ่งส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ราคาที่ตกลงกันมักไม่เปลี่ยนแปลงจนครบระยะเวลาในสัญญา

4.6.3 ค่าไม้พิน

ราคาไม้พินเปลี่ยนแปลงตามสภาวะตลาดเช่นเดียวกับน้ำมัน แต่มีการเคลื่อนไหวช้ากว่า และแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในปี พ.ศ.2547 ราคาเฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 0.80 บาท ในปี พ.ศ. 2548 ราคาเฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 0.90 บาท

อัตราการใช้ไม้พินของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเตาเผา ห้องรม และอื่นๆ ซึ่งสหกรณ์ควรปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงอยู่เสมอ

ปัจจัยสำคัญอีกอย่าง คือการคัดเลือกผู้ส่งไม้พินให้สหกรณ์ ในกรณีที่สหกรณ์ไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณไม้พิน มักทำให้น้ำหนักไม้พินขาด นั้นทำให้ราคาซื้อไม้พินของสหกรณ์สูงกว่าที่ควร

4.6.4 ค่าขนส่งยางแผ่น ไปขาย

เป็นสัดส่วนที่สูง หากสหกรณ์ซื้อรถขนส่งยางเองจะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อปีลดลง เป็นการลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลกำไรให้สหกรณ์ได้มาก